

Przegląd orzecznictwa Sądu Najwyższego w sprawach bankowych za okres od lipca do grudnia 2017 r. (cz. II)

MIROSŁAW BĄCZYK

Opcja. Ogólna umowa opcji

Umowa opcji jest umową nienazwaną i nie ma jednolitego charakteru prawnego [wyrok SN z 15.12.2017 r. (III CSK 321/16), niepubl.].

Warto zwrócić uwagę na ten interesujący wyrok SN, w którym rozważano konstrukcję tzw. **ogólnej umowy opcji** dotyczącej nabycia akcji. Nie chodzi tu zatem o tzw. bankowe opcje walutowe (umowy bankowych opcji walutowych), lecz o konstrukcję opcji mającej charakter bardziej uniwersalny, która również nierzadko pojawia się w obrocie prawnym i jest zbliżona do umowy przedwstępnej (*pactum de contrahendo*, art. 389 k.c.).

Kwestia konstrukcji i kwalifikacji omawianej umowy pojawiła się w związku z procesem pauliańskim (art. 527 k.c.), ponieważ sporne było w ogóle źródło, istnienie wierzytelności objętej skargą pauliańską (wierzytelność z umowy przedwstępnej czy z umowy opcji) oraz jej udowodnienie. Istnienie takiej wierzytelności stanowiło, oczywiście, niezbędną przesłankę skuteczności skargi pauliańskiej wierzyciela (strony umowy) wobec osoby trzeciej (obdarowanego).

Strony wiązała oryginalna umowa z 2008 r. Powódka (A), określona w umowie jako inwestor, zawarła z X z o.o. (B) „umowę opcji nabycia akcji spółki akcyjnej Y, na mocy której zobowiązała się do uczestniczenia w ofercie publicznej akcji tej spółki akcyjnej przez zapis na 1 000 000 akcji”, a „gwarantem umowy” była C (następnie interwenientka uboczna w danej sprawie pauliańskiej). W umowie określono cenę jednej akcji, przewidziano termin wykonania zobowiązania przez spółkę Y, a oświadczenie powódki (inwestora) o skorzystaniu z opcji miało być złożone do końca maja 2010 r. W razie braku wykonania zobowiązania przez spółkę Y, „opcja sprzedaży (akcji inwestorowi-powodowi) miała być zrealizowana przez gwaranta lub wskazaną przez niego osobę w terminie 14. dnia od dnia złożenia żądania gwarantowi”. Zobowiązanie B wobec powódki (inwestora) nie zostało w pełni wykonane, toteż powódka skierowała oświadczenie o skorzystanie